

Vest-Lista

Utvalgt kulturlandskap (UKL) Vest-Lista 16. juni 2019

UKL-Vest-Lista er 10 år i år. I løpet av disse årene har satsingen satt mange synlige spor i landskapet.

Eksempler på dette er flere hundre meter restaurerte steingjerder, utvendig restaurerte bygninger og noen istandsatte og årlig skjøtta utvalgte naturtyper - kystlynghei og naturbeitemark. I tillegg kan vi nevne etablering av Kyststien og andre turstier som er merket og lagt til rette for publikum.

Mange steder er sitkaskog hogd, og vi har fått tilbake gammel kulturmark som nå brukes til beitemark for husdyr.

UKL-Vest-Lista er utvidet i sør til Lista fyr og i nord til Varnes fyr. Det gir et mer helhetlig område, og utvidelsen blir derfor også feiret.

Det er mange dyktige og interesserte gårdbrukere i området. Den betydelige landbruksdriften med slått av innmarka og beite i inn- og utmark bidrar til at landskapet skjøttes på en særdeles god måte.

UKL-arbeidet bygger på frivillighet og interesse fra grunneierne.

Eksempler på UKL-prosjekter

Hogst av sitkagran på Jølle

Foto: Ole Steffen Gusdal og Oskar Puschmann

Restaurert bryggerhus på Jøllestø

Foto: Ole Steffen Gusdal og Oskar Puschmann

Restaurert steingjerde på Penne

Foto: Ole Steffen Gusdal og Oskar Puschmann

Istandsatte steinmurer på Kjølleberg

Foto: Ole Steffen Gusdal og Oskar Puschmann

Skjøtsel av kystlynghei på Jølleheia

Foto: Ole Steffen Gusdal og Oskar Puschmann

Istandsatt potetkjeller på Senneger

Foto: Ole Steffen Gusdal og Oskar Puschmann

Utvalgt kulturlandskap KU00000013

Etter utvidelse

 Utvidelse 2019

 Opprinnelig område

Fylkesmannen i Agder, januar 2019

N

0 0,5 1 km

Målestokk 1:40 000

stafjorden

Elleholman

Vikholmen Vigan

Ellenes

Rå

Snekkestøholman

Jøllestø

Kjølleberg

Verel

Stave

Lang-åker

Farsund lufthavn

Lista

Vestbygd

Brekne

Lista

Varneset

Snekkesta

Rudjord

Håie

Jølle

Penne

Norberg

Meberg

Slevdal

Vestre Hauge

Velle

Øvre

Råstad

Nedre Råstad

Ore

Maberg

Lista

199

199

230

231

212

221

654

221

108

175

228

711

192

203

130

163

28

652

114

654

117

42

652

674

15

463

Rå

Heskestad

Rudjordsvannet

Kroge-

vannet

Vigmostad

Grønhaug

Tomstadvannet

Tomstad

Tveit

Jørstad

Kleivlands-

vannet

Kalleberg

Froyland

Kotland

Kotland

Maberg

Maberg

Maberg

Maberg

Maberg

steinodden

Karvenes

Fugletjønna

Ogmundsrøysa

Sevika

Sjarvødden

Gunnarshaug

Lista

Vågsvoll

Vågsvollvika

Borshavn

Vestbygd

Brekneholmen

Fiskesteins-

odden

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Stavstø

Trihaugodden

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Verel

Lang-åker

Lang-åker

Lang-åker

Lang-åker

Lang-åker

Lang-åker

Lang-åker

Lang-åker

Lista

Lista

Lista

Stave

Stave

Stave

Stave

Stave

Stave

Stave

Stave

Stave

Stave

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Vestre Hauge

Velle

Velle

Velle

Velle

Velle

Velle

Velle

Velle

Velle

Langeland

Langeland

Langeland

Langeland

Langeland

Langeland

Langeland

Langeland

Langeland

Froyland

Froyland

Froyland

Froyland

Froyland

Froyland

Froyland

Froyland

Froyland

Kotland

Kotland

Kotland

Kotland

Kotland

Kotland

Kotland

Kotland

Kotland

Kotland

Hva er Utvalgt kulturlandskap?

Vest-Lista har status som Utvalgt kulturlandskap (UKL) i Vest-Agder. Området ble valgt for 10 år siden på grunn av de rike natur- og kulturminneverdier og det aktive landbruksmiljøet.

Det er nå blitt 41 utvalgte kulturlandskap i landet. UKL Vest-Lista er det eneste i Vest-Agder. Det er to UKL-områder i Aust-Agder; Rygnestad-Flatland i Valle kommune og Furøya i Tvedestrand kommune.

Formålet med UKL

Formålet med denne eksklusive ordningen er å bidra til å sikre verdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljøer gjennom langsiktig skjøtsel og drift av området.

Forvaltning av UKL-ordningen

Satsingen på UKL er et samarbeid mellom landbruksmyndigheter og miljømyndigheter. To departementer; Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet samt deres direktorater; Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Riksantikvaren, er involvert i Utvalgt kulturlandskap.

Bevilgninger

Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet bevilger midler til ordningen. I 2019 er det totalt bevilget 33 mill. kr til Utvalgt kulturlandskap i landet. Vest-Lista har i år fått 800 000 kr til skjøtsel, istandsetting, tilrettelegging for ferdsel, arrangementer osv.

Forvaltning av midlene

Midlene forvaltes etter «Forskrift om tilskudd i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyane og Vestnorsk fjordlandskap» og Forvaltningsplanen for området (skal oppdateres).

Fakta om UKL Vest-Lista

Området ble nylig utvidet fra om lag 7 000 dekar til om lag 11 000 dekar, av dette er 2 600 dekar jordbruksareal. Utvidelsesområdet omfatter stort sett Listastrendene Landskapsvernområde.

Arbeidsgruppa for 2019:

Bondelaget: Reinert Kjølleberg
Grunneierne: Øystein Gilja
Magnus Ørnholt Tjørve
Vararepresentant: Tore Mikalsen
Farsund kommune: Aud Irene Vatland
Stig Alfred Eikeland
Vest-Agder Fylkeskommune: Hans Christian Lund
Vest-Agder Museet, Lista: Elise Engesland-Halsne
Fylkesmannen miljøvern: Elisabeth Kaddan
Fylkesmannen landbruk: Ellen Eskeland
(prosjektleder)

Fylkesmannen forvalter midlene i samarbeid med arbeidsgruppa i 2019.

Fra 2020 overtok Farsund kommune dette forvalteransvaret. Prosjektleder blir Stig Alfred Eikeland.

Du kan lese mer om hva Utvalgt kulturlandskap er på Fylkesmannens nettsider:

<https://www.fylkesmannen.no/agder/Landbruk-og-mat/Miljotiltak/>

Vest-Lista